

EL LLENGUATGE

El faisà, el caiman i el turbant

Paraules com era capità, capellà o sagristà corresponen a paraules del castellà acabades en an. Però son paraules populars, d'ús tradicional i constant en el llenguatge oral, i mai no es ressenten de la influència de la forma del castellà. No s'esdevé el mateix, en canvi, en el cas de faisà, huracà, musulmà, pelicà, sultà, talismà o volcà, possiblement perquè no tenen una tradició anàloga, sinó que són paraules apreses més aviat en la llengua escrita. I, així, és freqüent l'ús de les formes incorrectes «faisan», «churacan», «pelican», etc., que, naturalment, caldria evitar.

Però això no vol dir que no existixin, en català, noms en an, encara que ens solem provenir d'altres llengües. Astracan, caiman, divan, orangutan i tobogan, duen, efectivament, una n final, de la qual algú prescindeix, indegudament, sens dubte amb la preocupació de no incorrer en l'error a què ens hem referit. Algú arriba encara més lluny, en aquest afany —inconscient, és clar— de catalanitzar les paraules, i prescindeix de la terminació consonàntica fins i tot en alguns noms acabats en nt, com ara guant, imant, tirant i turbant. «Guà», «imà» i «turbà», són efectivament, formes que tenim ocasió de sentir i fins tot de llegir en textos no revisats. En aquests casos no hi ha més remei que saber la forma exacta de cada paraula.